

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 15 stycznia 2025 r. bez udziału stron
wniosku pełnomocnika pokrzywdzonych E. i A. G. – adw. R. T. z dnia 17
października 2022 r. o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego X.
Y. wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie o sygn. akt II ZK 93/22

postanowił:

1. **odrzuć wniosek;**
2. **zawiadomić o odrzuceniu wniosku Okręgową Radę
Adwokacką w Ł..**

UZASADNIENIE

W dniu 21 października 2022 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) pełnomocnik pokrzywdzonych E. i A. G. – adw. R. T. złożył wniosek o zbadanie spełnienia przez SSN X. Y. wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie o sygn. akt II ZK 93/22 w trybie przepisu art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (dalej powoływana jako: „u.SN”).

W uzasadnieniu wniosku wskazał, że SSN X. Y. został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego przez Prezydenta RP w dniu 10 października 2018 r. na wniosek KRS ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Dalej, wnioskujący podał, że z doniesień medialnych wynika, iż SSN

X. Y. nie spełnia wymogów nieskazitelnego charakteru, gdyż w artykule „[...]” opublikowanym na ogólnopolskim portalu [...] ujawniono, że „[...]”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek pełnomocnika pokrzywdzonych E. i A. G. – adw. R. T. z dnia 17 października 2022 r. o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego X. Y. wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie o sygn. akt II ZK 93/22, złożony w trybie art. 29 § 5 u.SN, nie spełnia określonych w ustawie o Sądzie Najwyższym warunków jego dopuszczalności i z tych przyczyn podlega odrzuceniu.

Ustawą z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r., poz. 1259), z dniem 15 lipca 2022 r. dodano do ustawy o Sądzie Najwyższym przepisy art. 29 § 4 - 25, regulujące instytucję tzw. testu niezawisłości i bezstronności.

Zgodnie z art. 29 § 5 u.SN dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy, przy czym okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności (art. 29 § 4 u.SN). W art. 29 § 6 u.SN określono przy tym katalog spraw, w których przysługuje uprawnienie do złożenia wniosku o zbadanie niezawisłości i bezstronności. Zgodnie z tym przepisem wniosek o stwierdzenie przesłanek, o których mowa w art. 29 § 5 u.SN, może być złożony wobec sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wyznaczonego do składu rozpoznającego: 1) środek zaskarżenia; 2) sprawę dyscyplinarną; 3) sprawę o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury; 4) sprawę z zakresu

prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczącą sędziego Sądu Najwyższego oraz 5) sprawę z zakresu przeniesienia sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku.

Od strony procesowej, nowe instrumenty prawne, określone odpowiednio w art. 29 § 5 u.SN i art. 42a § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej powoływana jako p.u.s.p.), zostały ukształtowane jako środki, w ramach których można formułować zarzuty braku niezawisłości i bezstronności sędziego z powołaniem się na okoliczności towarzyszące jego powołaniu oraz postępowania sędziego po powołaniu, jeżeli w okolicznościach konkretnej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego (realny) wpływ na wynik sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Dokonując formalnej oceny wniosku inicjującego niniejsze postępowanie wskazać należy, że pochodzi on od strony postępowania przed Sądem Najwyższym – pokrzywdzonych E. i A. G. (zob. art. 29 § 7 u.SN). Został sporządzony, podpisany i wniesiony przez pełnomocnika – adw. R. T. (art. 87 § 1 k.p.c. w zw. z art. 29 § 8 zd. czwarte u.SN). Zachowano również termin tygodniowy, o którym mowa w art. 29 § 8 zd. pierwsze u.SN. Wniosek zawiera żądanie stwierdzenia, że w sprawie zachodzą wobec SSN X. Y. przesłanki wskazane w art. 29 § 5 u.SN, które mogłyby w okolicznościach danej sprawy doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (art. 29 § 9 pkt 1 u.SN).

We wniosku nie wskazano jednak wymaganych prawem okoliczności uzasadniających zawarte w nim żądanie ani dowodów na ich poparcie, które wskazywałyby na okoliczności związane z powołaniem na pełniony urząd, na sposób postępowania sędziego po powołaniu, jak i na wpływ, jaki okoliczności te mogłyby mieć na wynik rozpoznania sprawy głównej (zob. art. 29 § 9 pkt 2 u.SN).

Wnioskodawca nie załączył żadnych dowodów na poparcie podnoszonych we wniosku okoliczności dotyczących doniesień medialnych w zacytowanym artykule.

Wnioskodawca nie podniósł też żadnych okoliczności mogących świadczyć, iż powiązanie SSN X. Y. z byłym wiceministrem sprawiedliwości X.1 Y.1 mogłoby spowodować wystąpienie jakiegoś typu powiązań (osobistych, ekonomicznych, służbowych lub innych), mających wpływ na orzekanie przez sędziego w postępowaniu sądowym, a pośrednio na jego niezawisłość, niezależność i bezstronność. W wymiarze indywidualnym nie wystarczy bowiem przytoczenie okoliczności dotyczących postępowania sędziego po powołaniu (w szczególności czynności jurysdykcyjnych, oświadczeń i wypowiedzi w sferze publicznej czy innej działalności publicznej), które mogą wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przezeń wymagań niezawisłości i bezstronności”, ale „konieczne jest także wskazanie okoliczności świadczących o tym, że deficyt ten może oddziaływać na wynik konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 listopada 2022 r. sygn. akt III CB 5/22). Tymczasem autor wniosku nie wyjaśnił, w jaki sposób treść cytowanego artykułu, miałaby realnie wpłynąć na wynik postępowania w sprawie o sygn. akt II ZK 93/22.

Przepis art. 429 § 1 k.p.k. stosowany odpowiednio na podstawie art. 29 § 24 u.SN, nakłada na prezesa sądu, do którego kieruje się wniosek z art. 29 § 5 u.SN, obowiązek kontroli ustawowych warunków dopuszczalności takiego wniosku. Wprawdzie w niniejszej sprawie wydane zostało zarządzenie o przyjęciu wniosku (k. 12—12v), jednakże dostrzeżenie braków formalnych na późniejszym etapie nie wyłącza obowiązku odrzucenia wniosku, który w sposób oczywisty nie spełnia wymogów ustawy (art. 29 § 5 i § 9 pkt 2 i § 10 u.SN w zw. z art. 429 § 1 k.p.k.). Dokonanie kontroli formalnej na możliwie wczesnym etapie postępowania wnioskowego zapobiega zbędnemu angażowaniu całego wieloosobowego składu orzekającego w procedurę oceny formalnej, wyznaczonego do dokonania oceny merytorycznej, o ile jest dopuszczalna (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 listopada 2022 r. sygn. akt III CB 10/22).

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy uznał, że analizowany wniosek nie spełnia wymagań formalnych, określonych w art. 29 § 9 pkt 2 u.SN i na podstawie art. 29 § 10 w zw. z § 24 u.SN w zw. z art. 430 § 1 k.p.k. orzekł jak w pkt 1 sentencji.

Obowiązek zawiadomienia właściwego organu samorządu zawodowego o odrzuceniu wniosku wynika z treści art. 29 § 11 u.SN, o czym orzeczono w pkt 2 sentencji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

ł.n

r.g.